

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 3. Quomodo dividuntur Contractus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

ubi dicitur esse *ultra citroque obligatio*. Hinc contractus strictè sumptus differt à pacto, quòd hoc præscindat à mutua obligatione, ille verò semper mutuam inducat.

Q. 2. Quenam requiruntur ad valorem Contractus?

Resp. Quatuor 1. *Habilitas personarum ad contrahendum.* 2. *Capacitas rei, ut contractui subjiciatur.* 3. *Consensus mutuus, & quidem signo externo expressus; nam per contractum homo homini obligatur more humano, qui est ut signo sensibili explicet alteri consensum internum, qui ab eo acceptetur.* 4. *Forma substantialis à jure præscripta, si aliqua sit constituta: nam nulla res potest subsistere sine sua forma substantiali: alioqui illa forma simul esset substantialis, & non esset.*

Q. 3. Quomodo dividuntur Contractus?

Resp. Dividuntur 1. *In formalem, seu expressum, & virtuales, seu implicitum.* Contractus formalis, seu explicitus est ille, quo duo, vel plures expressè conveniunt de eadem re cum obligatione mutua, vel saltem unius erga alterum. Contractus virtualis, seu quasi contractus est, cum tacitè suscipitur obligatio *Justitiæ ex facto aliquo licito, v. g. absentis negotiorum gestione, hæreditatis aditione,*

vel ex acceptance officii, aut muneris absque ulla expressa pactione, qualem obligationem in se recipiunt Princeps, Magistratus, Prælati, Tutor, negotiorum Gestor, Medicus, Advocatus, Administrator, Artifex, &c. Qui enim officium ad aliorum commodum spectans suscipit, eo ipso se obligat ad procurandum bonum alterius, in cujus gratiam exercetur; & sæpè alter obligatur vicissim erga illum vi legis, aut consuetudinis, aut pacti saltem impliciti. Iste Conventiones tacite vocantur quasi contractus, eorumque vim habent in ordine ad obligandum ex Justitia.

2. In nominatum, & innominatum. Contractus nominatus est, qui nomen proprium habet, ut emptio, locatio, &c. Innominatus est, qui tantum habet genericum nomen: ut pacti, contractus: hujus sunt quatuor species scilicet, *do ut des, do ut facias, facio ut des, facio ut facias*. L. 5. ff. de Præscrip. verb.

3. Ingratuitum, & onerosum. Gratuitus est ille, in quo nihil rependitur, seu in quo nullum intercedit pretium, aut merces, ut commodatum mutuum, &c. Onerosus est in quo aliquid rependitur, seu in quo dans accipit pretium, aut mercedem, ut emptio, locatio, &c.

4. In contractum bonæ Fidei, & stricti juris. Contractus bonæ Fidei dicuntur ii, in quibus servari debet non solum id, de quo contractum est, sed etiam id, quod æquum bonumque
judi-

judici videtur, quamvis non sit expressum in contractu: quia in iis bona fides spectatur in ordine ad aliquid vel restituendum, vel reficiendum, vel compensandum, vel praestandum; tales sunt emptio, venditio, locatio, conductio, depositum, commodatum, mandatum, societas, pignus, permutatio. Contractus stricti juris sunt ii, in quibus agitur in rigore verborum, seu juris scripti, prout scilicet in contractu, vel dispositione fuit expressum, & de quo conventum est: tales sunt mutuum, stipulatio, donatio, promissio liberalis, legatum, testamentum, emphyteusis, &c.

5. In nudum, & vestitum. Nudus est mera conventio carens firmamento, quo pariat actionem in foro externo: talis est contractus omnis innominatus antequam sit ex altera parte impletus, nisi accedat formula stipulationis, vel juramentum. Vestitus est conventio innixa aliquo firmamento, vi cuius pariat actionem civilem, qualia sunt scriptura, testes, juramentum.

6. In eos, qui re, seu traditione rei perficiuntur, ut mutuum, commodatum, precarium, depositum, pignus. Et in eos, qui solo consensu perficiuntur, cujusmodi sunt emptio, venditio, locatio, conductio, societas, mandatum, emphyteusis, &c.

7. Demum in purum, cui nullum additur accidens, hoc est, qui sit sine conditione, modo, sine solutione ad diem, &c. Et non pa-

rum, cui additur accidens; & hic quintuplex est. 1. Dicitur ad diem, cum præfigitur dies, ante quem non oriatur obligatio solvendi, vel tradendi, aut actio. 2. Sub modo cum additur modus sub quo contractus obliget, v. g. dono tibi hunc equum cum hac obligatione, ut loces domum tuam Titio. 3. Ad causam, cum fit ob aliquam causam. 4. Ad demonstrationem, cum apponitur aliquod signum ad rem, vel personam ostendendam. 5. Sub conditione, cum apponitur aliqua conditio.

Q. 3. Quænam est materia Contractuum?

Resp. Omnia bona, quorum quis, & dominium, & administrationem habet: nam bona illa possunt transferri in dominium, & administrationem, vel usum alterius.

Q. 4. An omnis contractus obligat in conscientia?

Not. 1. Effectus contractus est obligatio, quæ definitur, Juris vinculum, quo astringimur ad aliquid dandum, aut faciendum, aut patiendum, vel non dandum, aut non faciendum. Triplex est obligatio. 1. Merè naturalis, quæ nascitur ex solo Jure naturali, & semper obligat in conscientia, sed non parit actionem in foro externo, 2. Merè civilis, quæ parit actionem in foro externo, ob aliquam præsumptionem falsam, sed non obligat in con-